

UMOWA

między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Węgierską o współpracy i wzajemnej pomocy w dziedzinie zapobiegania katastrofom, klęskom żywiołowym i innym poważnym wypadkom oraz usuwania ich następstw,

sporządzona w Warszawie dnia 6 kwietnia 2000 r.

W imieniu Rzeczypospolitej Polskiej

PREZYDENT RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

podaje do powszechnej wiadomości:

W dniu 6 kwietnia 2000 r. została sporządzona w Warszawie Umowa między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Węgierską o współpracy i wzajemnej pomocy w dziedzinie zapobiegania katastrofom, klęskom żywiołowym i innym poważnym wypadkom oraz usuwania ich następstw, w następującym brzmieniu:

UMOWA

między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Węgierską o współpracy i wzajemnej pomocy w dziedzinie zapobiegania katastrofom, klęskom żywiołowym i innym poważnym wypadkom oraz usuwania ich następstw

Rzeczpospolita Polska oraz Republika Węgierska, zwane dalej „Umawiającymi się Stronami”,

- przyczyniając się do rozwijania wzajemnych stosunków w duchu Układu o przyjacielskiej i dobrosąsiedzkiej współpracy między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Węgierską, podpisanego w Krakowie dnia 6 października 1991 r.;
- mając na uwadze dokument końcowy III Stałego Posiedzenia Komitetu Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie, przyjęty w Wiedniu dnia 15 stycznia

1989 r., oraz Dokument Helsiński z dnia 10 lipca 1992 r.;

- uwzględniając postanowienia podpisanej w dniu 17 marca 1992 r., przygotowanej w ramach EKG ONZ Konwencji o transgranicznych skutkach awarii przemysłowych;
- pamiętając o możliwości wystąpienia klęsk żywiołowych, jak również wzrostu liczby katastrof i innych poważnych wypadków spowodowanych rozwojem technologii;
- rozumiejąc konieczność współpracy obu państw w udzielaniu wzajemnej pomocy w przypadku katastrof, klęsk żywiołowych i innych poważnych wypadków oraz w celu umożliwienia skierowania grup ratowniczych i dostarczenia wyposażenia oraz środków pomocy;
- także biorąc pod uwagę korzyści, jakie może przynieść Umawiającym się Stronom wymiana informacji naukowej i technicznej służącej zapobieganiu awariom i katastrofom przemysłowym oraz usuwaniu ich skutków,

uzgodniły, co następuje:

Artykuł 1

Określenie pojęć

Określenia używane w niniejszej umowie mają następujące znaczenie:

„katastrofa, klęska żywiołowa lub inny poważny wypadek” oznaczają zdarzenia spowodowane przez ludzkie działanie lub zaniechanie, siły przyrody lub inne złożone przyczyny, które szkodzą lub zagrażają życiu i zdrowiu ludzi, mieniu lub środowisku naturalnemu;

„Strona zwracająca się o pomoc” oznacza Umawiającą się Stronę, której właściwe organy w ramach niniejszej umowy zwracają się o pomoc, a w szczególności o przystanie grup ratowniczych, wyposażenia lub środków pomocy przez drugą Umawiającą się Stronę;

„Strona udzielająca pomocy” oznacza Umawiającą się Stronę, której właściwe organy spełniają prośbę o pomoc drugiej Umawiającej się Strony, w szczególności poprzez przystanie grup ratowniczych, wyposażenia lub środków pomocy;

„państwo tranzytu” oznacza którąkolwiek z Umawiających się Stron, przez której terytorium przebiega grupa ratownicza lub też jest transportowane wyposażenie lub środki pomocy, w celu dostarczenia ich do państwa trzeciego;

„ekspert indywidualny lub grupa ratownicza” oznacza specjalistę lub ich zespół Strony udzielającej pomocy, których Strona ta wyznaczyła do udzielenia pomocy oraz którzy dysponują odpowiednim przygotowaniem oraz wyposażeniem;

„wyposażenie” oznacza materiały, środki techniczne i transportowe potrzebne do udzielania pomocy, jak również niezbędne materiały eksploatacyjne, psy ratownicze oraz dobra materialne służące do zaspokojenia osobistych potrzeb członków grup ratowniczych lub ekspertów indywidualnych;

„środki pomocy” oznaczają dobra materialne, takie jak pojazdy lub inne środki transportu, żywność, lekarstwa, odzież, koce, namioty, prefabrykowane budynki lub inne dobra materialne pierwszej potrzeby służące do zmniejszenia skutków katastrof, klęsk żywiołowych lub innych poważnych wypadków, które są przeznaczone do bezpłatnego rozdzielania wśród poszkodowanej ludności;

„dane osobowe” oznaczają każdą informację dotyczącą osoby fizycznej o określonej tożsamości lub dającej się zidentyfikować. Dla potrzeb niniejszej umowy są to następujące dane: nazwisko, imiona, data urodzenia, miejsce zamieszkania, zawód, wykształcenie, miejsce pracy, w razie potrzeby dane dotyczące stanu zdrowia.

Artykuł 2

Przedmiot umowy

1. Umawiające się Strony udzielają sobie wzajemnie pomocy w przypadku katastrof, klęsk żywiołowych lub innych poważnych wypadków, których skutków Strona zwracająca się o pomoc nie jest w stanie całkowicie usunąć przy użyciu własnych środków. Niniejsza umowa reguluje warunki dobrowolnej pomocy udzielanej na prośbę Strony zwracającej się o pomoc oraz inne formy współdziałania.

2. Umawiające się Strony współpracują przy rozwijaniu metod i organizowaniu działań, które przyczyniają się do zapobiegania katastrofom, klęskom żywiołowym i innym poważnym wypadkom, do ograniczania wyrządzanych przez nie szkód oraz usuwania ich skutków.

Artykuł 3

Formy współpracy i pomocy

1. Współpraca w rozumieniu niniejszej umowy obejmuje:

- 1) wymianę informacji i doświadczeń,
- 2) udział przedstawicieli Umawiających się Stron w szkoleniach, konferencjach, seminariach oraz naradach roboczych,
- 3) wspólne organizowanie szkoleń,
- 4) wspólne programy badawcze, szczególnie związane z oceną zagrożenia środowiska naturalnego przez katastrofy, klęski żywiołowe oraz inne poważne wypadki,
- 5) wymianę informacji naukowych i technicznych oraz wspólne prace studialne,

- 6) badanie przyczyn katastrof i poważnych wypadków,
- 7) wzajemne przekazywanie tekstów ważniejszych przepisów prawa wewnętrznego związanych z niniejszą umową.

2. Umawiające się Strony wypracują system informacyjny odnoszący się do:

- 1) wczesnego ostrzegania o katastrofach, klęskach żywiołowych lub innych poważnych wypadkach, które występują na ich terytorium lub mogą mieć wpływ na terytorium drugiej Umawiającej się Strony,
- 2) wniosków o pomoc oraz propozycji udzielania pomocy przekazanych przez inne państwa lub organizacje międzynarodowe.

3. Pomoc może być udzielana przez:

- 1) wysłanie grup ratowniczych lub ekspertów indywidualnych, posiadających niezbędne wyposażenie i wyspecjalizowanych w działaniach ratowniczych, określonych we wniosku Strony zwracającej się o pomoc,
- 2) nieodpłatne przekazanie środków pomocy dla ludności poszkodowanej lub środków pomocy niezbędnych w działaniach ratowniczych,
- 3) inne formy pomocy zgodne z wnioskiem Strony zwracającej się o pomoc, w szczególności udostępnienie informacji i doświadczeń.

4. Grupy ratownicze i eksperci indywidualni oraz wyposażenie i środki pomocy można przemieszczać drogą powietrzną, lądową lub ewentualnie wodną.

Artykuł 4

Właściwe organy

1. Organami właściwymi do zwracania się o pomoc oraz udzielania pomocy, jak również do wykonywania postanowień niniejszej umowy są następujące organy (zwane dalej właściwymi organami):

- ze strony Rzeczypospolitej Polskiej — Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji,
- ze strony Republiki Węgierskiej — Ministerstwo Spraw Wewnętrznych.

2. Właściwe organy, o których mowa w ustępie 1, w ciągu 30 dni od daty wejścia w życie niniejszej umowy przekażą sobie wzajemnie informacje odnośnie do innych organów wyznaczonych do nawiązywania kontaktów, jak również innych właściwych organów biorących udział w wykonywaniu niniejszej umowy.

3. W celu realizacji niniejszej umowy organy, o których mowa w ustępach 1 i 2, mogą między sobą nawiązywać bezpośrednie kontakty, jak również zawierać porozumienia niezbędne do wykonania zadań, o których mowa w artykule 3 ustępach 1 i 2. W tym celu wzajemnie będą sobie przekazywać informacje po-

trzebne do utrzymania kontaktów, w szczególności odnośnie do ich adresu i danych telekomunikacyjnych.

4. Umawiające się Strony zapewniają ciągłość działania właściwych organów i organizacji wyznaczonych do nawiązania kontaktów. Informacje o zmianach zachodzących we właściwych organach oraz w organizacjach wyznaczonych do nawiązania kontaktów Umawiające się Strony przekazują sobie wzajemnie w formie pisemnej w ciągu 30 dni od daty nastąpienia zmiany.

Artykuł 5

Warunki współpracy

1. Współpraca, o której mowa w artykule 3 ustępie 1, nie może naruszać obowiązujących przepisów prawa wewnętrznego Umawiających się Stron i może być wykonywana tylko w zakresie przez nie dozwolonym.

2. Umawiająca się Strona przyjmująca przedstawicieli drugiej Umawiającej się Strony, biorących udział w wymianie doświadczeń, we wspólnych spotkaniach w celu realizacji współpracy, o której mowa w artykułach 2 i 3, ponosi wszelkie koszty związane z pobytem na jej terytorium tych przedstawicieli. Koszty podróży do określonego miejsca na terytorium Umawiającej się Strony przyjmującej i z powrotem pokrywa Umawiająca się Strona, delegująca swoich przedstawicieli.

3. Umawiające się Strony mogą uregulować inaczej sposób ponoszenia kosztów, o którym mowa w ustępie 2.

Artykuł 6

Występowanie z prośbą o pomoc

1. W przypadku katastrof, klęsk żywiołowych i innych poważnych wypadków, właściwy organ Strony zwracającej się o pomoc przesyła swój pisemny wniosek o udzielenie pomocy do właściwego organu Strony udzielającej pomocy. We wniosku należy przede wszystkim określić rodzaj zdarzenia oraz podać jego miejsce, datę, zaistniałe szkody, zastosowane działania zapobiegawcze oraz należy jednoznacznie określić sposób i rozmiary oczekiwanej pomocy.

2. Właściwy organ Strony udzielającej pomocy w możliwie najkrótszym czasie podejmuje decyzję o udzieleniu pomocy i informuje Stronę zwracającą się o pomoc o możliwościach natychmiastowej pomocy oraz o warunkach i rozmiarach udzielenia tejże pomocy. Właściwe organy Umawiających się Stron uzgadniają następnie szczegółowe warunki udzielania pomocy.

Artykuł 7

Przekraczanie granicy państwowej i zasady pobytu

1. W celu zapewnienia szybkiej i skutecznej pomocy Umawiające się Strony ograniczą do niezbędnego minimum zakres formalności związanych z przekroczeniem granicy państwowej.

2. Członkowie grupy ratowniczej i eksperci indywidualni w przypadku nagłym mogą przekroczyć granicę państwową Strony zwracającej się o pomoc, w przejściu granicznym otwartym dla ruchu granicznego, bez dokumentów podróży i zezwolenia na pobyt, na podstawie zaopatrzonej w fotografię legitymacji służbowej lub innego dokumentu, potwierdzającego tożsamość, oraz mogą przebywać na terytorium Strony zwracającej się o pomoc.

3. Kierownik grupy ratowniczej i ekspert indywidualny musi posiadać zaświadczenie, wystawione przez właściwy organ lub do tego upoważnioną organizację Strony udzielającej pomocy, w którym są wymienieni również członkowie grupy ratowniczej. Wzór zaświadczenia zawiera załącznik do niniejszej umowy. W przypadku niecierpiącym zwłoki zaświadczenie może być przesłane również telefaxem.

4. Członkowie grup ratowniczych i eksperci indywidualni podczas udzielania pomocy są zobowiązani do poszanowania przepisów prawa Strony zwracającej się o pomoc.

5. Członkowie grup ratowniczych i eksperci indywidualni na terytorium Strony zwracającej się o pomoc są uprawnieni do noszenia mundurów, o ile te na terytorium Strony udzielającej pomocy należą do ich zwyczajowego wyposażenia. Umawiające się Strony nie ograniczają stosowania oznakowań specjalnych na pojazdach grup ratowniczych drugiej Umawiającej się Strony.

6. Warunki, o których mowa w ustępach 1—5, Umawiające się Strony zapewniają również w tym przypadku, jeżeli jedna z Umawiających się Stron jest państwem tranzytu. Właściwe organy w odpowiednim czasie będą wzajemnie informować się o konieczności tranzytu i ustalą tryb i sposób jego przeprowadzenia, jak również — o ile jest to potrzebne — zapewnią oficjalną eskortę dla przemieszczenia się grup ratowniczych.

Artykuł 8

Przemieszczanie wyposażenia i środków pomocy przez granicę państwową

1. Umawiające się Strony będą ułatwiać przemieszczanie przez granicę państwową i jak najszybsze dostarczanie na miejsce katastrofy, klęski żywiołowej lub innego poważnego wypadku wyposażenia i środków pomocy niezbędnych do udzielenia pomocy.

2. Kierownik grupy ratowniczej przy przekraczaniu granicy państwowej przedstawia właściwym organom celnym Strony zwracającej się o pomoc wykaz wyposażenia niezbędnego do wykonywania zadań i wykaz dóbr przewożonych jako środki pomocy. Wykazy te stanowią część zaświadczenia; ich wzory zawiera załącznik do niniejszej umowy.

3. W przypadku gdy środki pomocy obejmują środki odurzające lub substancje psychotropowe, należy przygotować odrębny, szczegółowy wykaz prze-

wożonych materiałów. Wykaz należy przekazać do krajowego organu występującego w ewidencji Międzynarodowej Rady Narkotyków Organizacji Narodów Zjednoczonych. Właściwe organy obu Umawiających się Stron będą postępować zgodnie z odnośnym zaleceniem Światowej Organizacji Zdrowia Organizacji Narodów Zjednoczonych i wzajemnie będą informować się bezpośrednio o wywożonych środkach odurzających i substancjach psychotropowych; w przypadku niemożności spowodowanej sytuacją związaną z katastrofą, powiadamiają Międzynarodową Radę Kontroli Narkotyków Organizacji Narodów Zjednoczonych.

4. W trakcie udzielania pomocy grupy ratownicze mogą wwozić i wywozić, poza rzeczami osobistymi, wyłącznie wyposażenie oraz środki pomocy.

5. Wyposażenie oraz środki pomocy przewożone przez granicę państwową nie podlegają zakazom i ograniczeniom dotyczącym wymiany towarowej. Na środki pomocy mogą być przeznaczone jednak wyłącznie wyroby z ważnym terminem przydatności do spożycia. Środki pomocy oraz wyposażenie są zwolnione od opłat celnych, zabezpieczeń długów celnych, podatków i wszelkich innych obciążeń finansowych mających zastosowanie do wywozu i wwozu, w przypadku udokumentowania ich wykorzystania zgodnie z przeznaczeniem.

6. W przypadku pojazdów używanych przez grupy ratownicze oraz przewożących środki pomocy Umawiające się Strony nie wymagają międzynarodowych zezwoleń na transport drogowy oraz są one zwolnione od zobowiązań płatniczych obciążających pojazdy mechaniczne, z wyjątkiem obowiązkowego ubezpieczenia pojazdów.

7. Niezużyte środki pomocy, jak również wyposażenie, które nie zostało zużyte lub nie uległo zniszczeniu, najpóźniej w ciągu 30 dni po udzieleniu pomocy należy dostarczyć z powrotem na terytorium Strony udzielającej pomocy.

8. Gdy przedmioty wyposażenia pozostaną jako środki pomocy na terytorium Strony zwracającej się o pomoc, wtedy ten fakt należy niezwłocznie zgłosić organowi celnemu Strony zwracającej się o pomoc, podając ilość pozostawionych przedmiotów, ich rodzaj i miejsce pozostawienia, powiadamiając o tym jednocześnie właściwy organ Strony zwracającej się o pomoc. W stosunku do przedmiotów wyposażenia pozostających na terytorium Strony zwracającej się o pomoc mają zastosowanie przepisy prawa wewnętrznego Strony zwracającej się o pomoc.

9. Jeżeli w ramach udzielania pomocy na terytorium Strony zwracającej się o pomoc zostaną wwieszone również preparaty farmaceutyczne, to zastosowanie mają następujące zasady:

1) przepisy ustępów 5, 7 i 8 stosuje się odpowiednio również do preparatów farmaceutycznych, zawierających środki odurzające oraz substancje psychotropowe;

- 2) preparaty te mogą być wwożone przez grupy ratownicze tylko w ilości potrzebnej do udzielenia pilnej pomocy lekarskiej oraz mogą być stosowane wyłącznie przez wykwalifikowany personel medyczny zgodnie z odpowiednimi przepisami medycznymi Strony udzielającej pomocy;
- 3) w przypadku zużytych preparatów farmaceutycznych, zawierających środki odurzające i substancje psychotropowe, należy przedstawić organowi celnemu Strony zwracającej się o pomoc dokument zaświadczący ich zużycie, który został podpisany przez lekarza — członka grupy ratowniczej i który został potwierdzony przez przedstawiciela właściwego organu Strony zwracającej się o pomoc;
- 4) wwóz i wywóz tych preparatów nie jest traktowany przez Umawiające się Strony jako wwóz i wywóz w rozumieniu obowiązujących Umawiające się Strony międzynarodowych umów o środkach odurzających oraz substancjach psychotropowych.

10. Zabrania się wwozu na terytorium Strony zwracającej się o pomoc broni, amunicji oraz materiałów wybuchowych, z wyjątkiem niezbędnych do udzielania pomocy przemysłowych materiałów wybuchowych.

11. Zgodnie z przepisami prawa wewnętrznego Strony zwracającej się o pomoc jej właściwe organy mogą kontrolować zużycie i przechowywanie wyposażenia i materiałów wymienionych w ustępach 5—9.

12. Postanowienia niniejszego artykułu stosuje się również w przypadku, gdy jedna z Umawiających się Stron jest państwem tranzytu.

13. Strona zwracająca się o pomoc umożliwi przeprowadzenie dekontaminacji od skażeń chemicznych i promieniotwórczych oraz dezynfekcji wyposażenia. W sytuacji gdy jest to niemożliwe, wyposażenie będzie pozostawione na terytorium Strony zwracającej się o pomoc.

Artykuł 9

Użycie statków powietrznych

1. Umawiające się Strony, w celu realizacji niniejszej umowy, mogą udzielić zezwolenia na użycie statków powietrznych drugiej Umawiającej się Strony oraz na ich przeloty, jak również na ich lądowanie i starty z własnego terytorium, bez obowiązku korzystania z krajowych i międzynarodowych lotnisk i lądowisk oraz dróg i tras lotniczych, z odpowiednim zastosowaniem artykułów 7 i 8.

2. Strona udzielająca pomocy jest zobowiązana zawiadomić Stronę zwracającą się o pomoc lub państwo tranzytu o planowanym użyciu statków powietrznych.

W zawiadomieniu należy podać:

- typ statku powietrznego;
- kraj rejestracji i oznakowanie rejestracyjne statku powietrznego;

- nazwiska członków załogi statku powietrznego, pasażerów oraz członków grupy ratowniczej;
- wyposażenie i środki pomocy znajdujące się na pokładzie;
- czas startu, czas trwania lotu, trasę oraz miejsce docelowe.

3. Jeżeli Umawiające się Strony w zezwoleniu, o którym mowa w ustępie 1, nie postanowią inaczej, podczas działań ratowniczych stosuje się przepisy o ruchu lotniczym obowiązujące na terytorium każdej z Umawiających się Stron, w szczególności w zakresie dotyczącym obowiązku przekazywania informacji o lotach właściwym organom kontroli ruchu lotniczego.

4. Do działań ratowniczych z użyciem statków powietrznych mają zastosowanie postanowienia aneksu 12 do Konwencji o międzynarodowym lotnictwie cywilnym, sporządzonej w Chicago dnia 7 grudnia 1944 r.

Artykuł 10

Koordinacja i kierowanie pomocą

1. Na terytorium Strony zwracającej się o pomoc działaniami ratowniczymi, likwidacją skutków katastrof, klęsk żywiołowych i innych poważnych wypadków, jak również udzielaniem pomocy ludności poszkodowanej kierują i je koordynują podmioty, które są właściwe zgodnie z przepisami prawa odpowiedniej z Umawiających się Stron.

2. Właściwe organy Strony zwracającej się o pomoc wspomagają w wykonaniu zadań grupy ratowniczej i ekspertów indywidualnych Strony udzielającej pomocy; informują kierowników grup ratowniczych o rozwoju sytuacji na miejscu katastrofy, klęski żywiołowej i innego poważnego wypadku; przedstawiciel podmiotu uprawnionego do kierowania ustala porządek działań, a jeśli jest to potrzebne, zapewnia grupom ratowniczym lub ekspertom indywidualnym tłumaczy oraz inne niezbędne usługi i środki.

3. Dyspozycje dla grup ratowniczych Strony udzielającej pomocy można przekazać wyłącznie przez kierownika grupy ratowniczej.

4. Strona zwracająca się o pomoc zapewni bezpieczeństwo grup ratowniczych.

5. Strona zwracająca się o pomoc zapewni przyjęcie bez przeszkód środków pomocy oraz zadba o to, aby zostały rozdzielone wyłącznie wśród ludności poszkodowanej bezpłatnie.

Artykuł 11

Koszty udzielania pomocy

1. Koszty udzielenia pomocy, o ile właściwe organy Umawiających się Stron nie ustalą inaczej, biorąc pod uwagę również postanowienia niniejszej umowy, ponosi Strona udzielająca pomocy.

2. Podczas akcji ratowniczych, przeprowadzanych na terytorium Strony zwracającej się o pomoc, Strona zwracająca się o pomoc zapewni bezpłatną, doraźną opiekę lekarską, wyżywienie i nocleg, jak również podstawowe artykuły pierwszej potrzeby, po wyczerpaniu własnych zapasów grup ratowniczych. Grupa ratownicza powinna dysponować wyposażeniem umożliwiającym działanie przez 72 godziny.

3. Strona udzielająca pomocy jest zwolniona od opłat związanych z przelotem, lądowaniem, oczekiwaniem, startem jej statków powietrznych, udzielających pomocy, jak również od opłat za świadczone usługi nawigacyjne oraz od opłat związanych z udostępnieniem tymczasowego przejścia granicznego.

4. Właściwe organy Umawiających się Stron, w przypadku zastosowania statków powietrznych, zapewniających udzielenie pomocy, mogą przed udzieleniem pomocy, osobno dla każdego jednostkowego przypadku, ustalić zwrot kosztów zaopatrzenia w paliwo oraz świadczenia usług konserwacyjnych dla statku powietrznego.

Artykuł 12

Odszkodowania

1. Umawiające się Strony zrzekają się wzajemnie wszelkich należnych im roszczeń odszkodowawczych z powodu szkód powstałych w należącem do nich mieniu, włączając w to również szkody powstałe w środowisku naturalnym, które spowodował któryś z członków grupy ratowniczej lub ekspert indywidualny podczas spełniania swojej misji związanej z realizacją niniejszej umowy.

2. Umawiające się Strony zrzekają się wzajemnie wszelkich roszczeń odszkodowawczych z tytułu uszkodzenia ciała, rozstroju zdrowia lub śmierci członka lub eksperta grupy ratowniczej lub eksperta indywidualnego, o ile zaistniały one podczas i w związku z realizacją niniejszej umowy.

3. Osoby wymienione w ustępie 2, które doznały uszkodzenia ciała, rozstroju zdrowia lub poniosły śmierć, a są uprawnione do odszkodowania, jak również członkowie ich rodzin, zachowują prawo do świadczeń odszkodowawczych określonych w obowiązujących przepisach prawa kraju osoby poszkodowanej.

4. W przypadku gdy członek grupy ratowniczej lub ekspert indywidualny Strony udzielającej pomocy, wykonując swoje zadania związane z realizacją niniejszej umowy na terytorium Strony zwracającej się o pomoc, spowoduje powstanie szkód u osób trzecich, to za szkodę odpowiada Strona zwracająca się o pomoc według wewnętrznych przepisów, które miałyby zastosowanie do szkód wyrządzonych przez jej grupy ratownicze.

5. Postanowienia określone w ustępach 1—4 nie mają zastosowania w przypadku, gdy szkoda zostanie

spowodowana z winy umyślnej lub w wyniku lekkomyślności (culpa lata).

6. Organy, o których mowa w artykule 4 ustępach 1 i 2, są zobowiązane do współpracy w celu ułatwienia oceny roszczeń odszkodowawczych. W tym celu udostępnią wszelkie dostępne informacje odnośnie do okoliczności wyrządzenia szkody.

7. Postanowienia niniejszego artykułu Umawiające się Strony będą stosować odpowiednio w przypadku, gdy jedna z Umawiających się Stron jest państwem tranzytu.

8. Odpowiedzialność odszkodowawcza, o której mowa w ustępach 1—7, obejmuje szkody wyrządzone przez członków grup ratowniczych lub ekspertów indywidualnych, spowodowane w okresie od ich wejścia na terytorium Strony zwracającej się o pomoc do jego opuszczenia.

Artykuł 13

Połączenia telekomunikacyjne

Właściwe organy Umawiających się Stron, o których mowa w artykule 4 ustępach 1 i 2, podejmą wszelkie starania w celu zorganizowania połączeń telekomunikacyjnych między sobą, między tymi organami a grupami ratowniczymi, jak i między poszczególnymi grupami ratowniczymi, a także między grupami ratowniczymi a ich kierownikami.

Artykuł 14

Ochrona danych osobowych

1. W przypadku gdy Umawiające się Strony w ramach niniejszej umowy przekazują dane osobowe, stosuje się postanowienia niniejszego artykułu.

2. Właściwy organ Umawiającej się Strony (organ przekazujący) w celu realizacji postanowień zawartych w niniejszej umowie może przekazać dane osobowe, na wniosek właściwego organu drugiej Umawiającej się Strony. Otrzymane dane może wykorzystać wyłącznie organ przyjmujący i tylko do celów określonych w niniejszej umowie, a także zawartych we wniosku. Organ przyjmujący może wykorzystać otrzymane dane osobowe do celu odmiennego tylko za zgodą organu przekazującego.

3. Przekazane dane osobowe organ przyjmujący może przekazać dalej wyłącznie organom współpracującym w realizacji niniejszej umowy i uprawnionym do przetwarzania danych osobowych. Innym organom dane mogą być przekazane wyłącznie za wstępnie otrzymaną zgodą organu przekazującego. Otrzymane dane nie mogą być podawane do wiadomości publicznej.

4. Odpowiedzialność za poprawność i ścisłość przekazanych danych ponosi organ przekazujący. Jeżeli organ przekazujący w terminie późniejszym poprawia dane lub je usuwa, o tym należy bezzwłocznie powiadomić organ przyjmujący, który jest zobowiązany

ny w przetwarzanych danych bezzwłocznie nanieść poprawki.

5. Organy upoważnione do przetwarzania danych osobowych w ramach niniejszej umowy są zobowiązane poinformować zainteresowane osoby — na ich prośbę — o przechowywanych przez nie danych, o celu przetwarzania danych oraz o jego podstawie prawnej, a także o tym, komu zostały przekazane i w jakim celu. Zarówno organ przekazujący, jak i organ przyjmujący jest zobowiązany — na prośbę zainteresowanego — przechowywane przez niego nieprawidłowe dane poprawić, jak również bezprawnie zbierane dane usunąć. O dokonaniu poprawki oraz o usunięciu danych należy bezzwłocznie poinformować drugą Umawiającą się Stronę.

6. Odmówić zainteresowanemu skorzystania z prawa, o którym mowa w ustępie 5, można tylko wtedy, gdy umożliwi to prawo państwa organu przekazującego. Organ przekazujący jest zobowiązany poinformować organ przyjmujący o ograniczeniach wynikających z prawa wewnętrznego. Przechowujący dane jest zobowiązany do przekazania zainteresowanemu uzasadnienia odmowy wydania informacji, chyba że prawo przekazującego dane umożliwia zaniechanie uzasadnienia. O tym należy poinformować przy przekazywaniu danych organ przyjmujący.

7. Otrzymane dane należy usunąć, jeżeli ustał cel ich przekazania, upłynął termin umożliwiający przetworzenie danych, wyznaczony prawem państwa organu przekazującego lub jeśli o usunięcie danych poprosi organ przekazujący.

8. Umawiające się Strony muszą zapewnić, aby zainteresowany mógł, w przypadku naruszenia praw związanych z ochroną danych osobowych, zwrócić się do niezależnego sądu zgodnie z prawem Umawiającej się Strony, która przetwarzała dane, jak również mógł dochodzić roszczenia o odszkodowanie.

9. Organy upoważnione do przetwarzania danych osobowych w ramach niniejszej umowy prowadzą rejestr przekazywania i otrzymywania danych osobowych, który zawiera nazwę organu i nazwisko osoby przekazującej, jak również otrzymującej, oraz potwierdzenie faktu otrzymania (przekazania).

10. Organy: przekazujący i przyjmujący są zobowiązane do uczynienia niezbędnych działań organizacyjnych i technicznych w celu zapewnienia skutecznej ochrony danych osobowych przed nielegalnym dostępem, modyfikacją, usuwaniem oraz podawaniem do wiadomości publicznej.

Artykuł 15

Nadzorowanie i ocena działań ratowniczych

1. Po zakończeniu działań ratowniczych właściwy organ Strony udzielającej pomocy przedstawia właściwemu organowi Strony zwracającej się o pomoc pisemne sprawozdanie z przeprowadzonych działań ratowniczych.

2. Właściwy organ Strony zwracającej się o pomoc przedstawia właściwemu organowi Strony udzielającej pomocy ocenę, w której jest zawarta charakterystyka sytuacji, informacja o rodzaju i zakresie otrzymanej pomocy oraz o rezultatach przeprowadzonych prac.

3. Właściwe organy Umawiających się Stron w regularnych odstępach czasu mogą oceniać doświadczenia związane z realizacją niniejszej umowy oraz wyniki współpracy.

Artykuł 16

Rozstrzygnięcie spraw spornych

Spory dotyczące interpretacji lub stosowania niniejszej umowy właściwe organy Umawiających się Stron będą rozwiązywać w drodze rokowań, a w przypadku nieosiągnięcia porozumienia, spór będzie rozstrzygany w drodze dyplomatycznej.

Artykuł 17

Stosunek do innych umów międzynarodowych

Niniejsza umowa nie narusza praw i zobowiązań żadnej z Umawiających się Stron wynikających z innych wiążących je umów międzynarodowych.

Artykuł 18

Zmiana umowy

Załącznik do niniejszej umowy może być zmieniany w drodze wzajemnych uzgodnień właściwych organów określonych w artykule 4 ustępie 1.

Artykuł 19

Postanowienia końcowe

1. Umowa niniejsza podlega ratyfikacji i wejdzie w życie po upływie 30 dni od dnia wymiany dokumentów ratyfikacyjnych. Wymiana dokumentów ratyfikacyjnych nastąpi w Budapeszcie.

2. Umowa niniejsza jest zawarta na czas nieokreślony. Może być ona wypowiedziana w formie pisemnej drogą dyplomatyczną przez każdą z Umawiających się Stron. W takim przypadku utraci moc po upływie sześciu miesięcy od dnia otrzymania noty informacyjnej o wypowiedzeniu.

Niniejszą umowę sporządzono w Warszawie dnia 6 kwietnia 2000 r. w dwóch egzemplarzach, każdy w językach polskim i węgierskim, przy czym obydwa teksty mają jednakową moc.

W imieniu
Rzeczypospolitej Polskiej

Marek Biernacki

W imieniu
Republiki Węgierskiej

Attila János

Załącznik do Umowy między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Węgierską o współpracy i wzajemnej pomocy w dziedzinie zapobiegania katastrofom, klęskom żywiołowym i innym poważnym wypadkom oraz usuwania ich następstw

WZÓR

Zaświadczenie^{*)}
Megbízólevél^{*)}

.....
Nazwa organu wystawiającego
A kiállító hatóság megnevezése^{***)}

.....
Miejsce i data wystawienia
A kiállítás helye és időpontja

Niniejszym zaświadcza się, że Pan/Pani^{**)} ..... jest kierownikiem polskiej/węgierskiej^{**)} grupy ratowniczej/specjalistą indywidualnym^{**)}, który/która^{**)} ma wziąć udział w działaniach ratowniczych na terytorium .....

A jelen okiratban tanúsítjuk, hogy ..... ur/urno^{**)} a ..... területén végrehajtandó segítségnyújtásban résztvevő magyar/lengyel^{**)} segélycsapat vezetője^{**)}/egyéni szakértője^{**)}.

Niniejsze zaświadczenie, na podstawie Umowy między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Węgierską o współpracy i wzajemnej pomocy w dziedzinie zapobiegania katastrofom, klęskom żywiołowym i innym poważnym wypadkom oraz usuwania ich następstw, sporządzonej w Warszawie dnia 6 kwietnia 2000 r., upoważnia grupę ratowniczą do:

A Magyar Köztársaság és a Lengyel Köztársaság között létrejött, a katasztrófák és más súlyos balesetek megelőzése és azok következményeinek felszámolása érdekében történő együttműködésről és kölcsönös segítségnyújtásról szóló, Varsóban, 2000, április hó 6 napján aláírt Megállapodás értelmében a jelen okirat alapján a segélycsapat:

- przekroczenia granicy państwowej i pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej/Republiki Węgierskiej^{**)},
- átlépheti az államhatárt és tartózkodhat a Magyar Köztársaság/Lengyel Köztársaság^{**)} területén,
- przejazdu przez terytorium Rzeczypospolitej Polskiej/Republiki Węgierskiej^{**)},
- ąttutazhat a Magyar Köztársaság/Lengyel Köztársaság^{**)} területén.

W skład polskiej/węgierskiej^{**)} grupy ratowniczej wchodzi ..... osób.

A magyar/lengyel^{**)} segélycsapat ..... személyből áll.

Członkami grupy ratowniczej są:

A segélycsapat tagjai a következők:

- 1) .....
- 2) .....
- 3) .....

.....
podpis upoważnionego przedstawiciela organu wystawiającego
a kiállító hatóság illetékes képviselőjének aláírása^{***)}

^{*)} Zaświadczenie należy wypełniać w języku polskim lub węgierskim.

A megbízólevelet magyar vagy lengyel nyelven kell kitölteni!

^{**)} Niepotrzebne skreślić.

A nem kívánt rész törölnendő!

^{***)} Zaświadczenie podpisuje upoważniony przedstawiciel organu określonego w artykule 4 ustępach 1 i 2 umowy.

A Megállapodás 4. Cikk (1) vagy (2) bekezdésében meghatározott hatóság kijelölt képviselője írja alá az okiratot!

WZÓR

WYKAZ^{*)}**wyposażenia wwożonego, wywożonego lub przewożonego tranzytem**

1. Wyposażenie grupy ratowniczej obejmuje:

Nazwa elementów wyposażenia	Typ	Ilość

1)
.....
.....
.....

2. Kraj docelowy:

3. W przypadku tranzytu nazwy krajów, przez które przebiega tranzyt:

.....
data wydania zezwolenia.....
podpis upoważnionego przedstawiciela organu wydającego zezwolenie^{**)}

^{*)} Wykaz należy sporządzić w języku polskim lub węgierskim w 2 egzemplarzach.

^{**)} Wykaz podpisuje upoważniony przedstawiciel organu określonego w artykule 4 ustępach 1 i 2 umowy, o którym mowa w zaświadczeniu.

Uwaga. Wyposażenie pozostawiane na obszarze Strony zwracającej się o pomoc należy umieścić w klauzuli do wykazu, zgodnie z artykułem 8 ustępami 7 i 8 wyżej wymienionej umowy.

WZÓR

WYKAZ^{*)}**środków pomocy wwożonych, wywożonych oraz transportowanych tranzytem**

1. Środki pomocy obejmują:

Nazwa elementów środków pomocy	Typ	Ilość

1)
.....
.....
.....

2. Kraj docelowy:

3. W przypadku tranzytu nazwy krajów, przez które przebiega tranzyt:

.....
data wydania zezwolenia.....
podpis upoważnionego przedstawiciela organu wydającego zezwolenie^{**)}

^{*)} Wykaz należy sporządzić w języku polskim lub węgierskim w 2 egzemplarzach.

^{**)} Wykaz podpisuje upoważniony przedstawiciel organu określonego w artykule 4 ustępach 1 i 2 umowy, o którym mowa w zaświadczeniu.

Uwaga. Środki pomocy, które odsyła się na terytorium Strony udzielającej pomocy, należy umieścić w klauzuli do wykazu.

MEGÁLLAPODÁS

a Lengyel Köztársaság

és

a Magyar Köztársaság

között

a katasztrófák és más súlyos balesetek megelőzése és azok
következményeinek felszámolása érdekében történő
együtműködésről és kölcsönös segítségnyújtásról

A Lengyel Köztársaság
és
a Magyar Köztársaság, a továbbiakban: "Szerződő Felek"

- azzal a szándékkal, hogy hozzájáruljanak a kétoldalú kapcsolatoknak a Lengyel Köztársaság és a Magyar Köztársaság közötti, Krakkóban, 1991. október 6-án aláírt, baráti és jószomszédi együttműködésről szóló Szerződés szellemében történő fejlesztéséhez;
- tekintettel az Európai Biztonsági és Együttműködési Értekezlet bécsi, 1989. január 15. napján elfogadott, a 3. Állandó Ülésének Zárónyilatkozatában és az 1992. július 10-i Helsink-i Záróokmányban foglaltakra;
- tekintettel a Helsinkiben 1992. március 17-én aláírt, az ipari balesetek országhatárokon túli hatásairól szóló, az ENSZ EGB keretében létrejött Egyezmény rendelkezéseire;
- szem előtt tartva a katasztrófák bekövetkezésének lehetőségét, valamint a technológiai fejlődés okozta katasztrófák és súlyos balesetek számának növekedését;
- felismerve a katasztrófák és más súlyos balesetek esetén történő segítségnyújtás érdekében a két állam között megvalósítandó együttműködés szükségességét, valamint annak érdekében, hogy lehetővé váljon segélycsapatok, felszerelések és segélyszállítmányok küldése;
- továbbá tekintetbe véve a Szerződő Felek közötti, az ipari balesetek és katasztrófák, valamint az általuk okozott károk megelőzésére szolgáló tudományos és technológiai információk cseréjének előnyeit,

az alábbiakban állapodtak meg:

1. Cikk A fogalmak meghatározása

A jelen Megállapodásban használt fogalmak jelentése a következő:

“Katasztrófa és más súlyos baleset” olyan esemény, amely pusztító természeti erők vagy más összetett okok, illetve emberi tevékenység vagy mulasztás következtében jött létre és amely az emberek életét, egészségét, az anyagi javakat vagy a környezetet súlyosan veszélyezteti vagy károsítja.

“Segítséget kérő Fél” az a Szerződő Fél, amelynek illetékes hatóságai a jelen Megállapodás keretében megkereséssel fordulnak a másik Szerződő Félhez segítségkérés céljából, különösen segélycsapatok, felszerelés vagy segélyszállítmányokat biztosítása érdekében.

“Segítséget nyújtó Fél” az a Szerződő Fél, amelynek illetékes hatóságai teljesítik a másik Szerződő Fél segítségnyújtásra vonatkozó kérését, különösen segélycsapatok, felszerelések vagy segélyszállítmányok küldésével.

“Tranzitállam” bármelyik Szerződő Fél, amelynek területén a segélycsapat áthalad, vagy amelynek területén keresztül harmadik ország számára segítségnyújtás céljából felszerelést és/vagy segélyszállítmányokat szállítanak.

“Egyéni szakértő vagy segélycsapat” a segítséget nyújtó Fél szakértőit vagy azok csoportját jelenti, akiket ezen Szerződő Fél segítségnyújtásra kijelölt és megfelelő felkészültséggel és felszereléssel rendelkeznek.

“Felszerelések” a segítségnyújtáshoz szükséges anyagok, műszaki és közlekedési eszközök, valamint az azok működtetéséhez szükséges anyagok, mentőkutyák, és a segélycsapatok tagjainak és az egyéni szakértőknek a személyes szükségletei kielégítésére szolgáló anyagi javak.

“Segélyszállítmány” mindazon anyagi javakat - így gépjárművek és más szállító eszközök, élelmiszerek, gyógyszerek, ruhák, takarók, sátrak, előre gyártott házak vagy más elsődleges fontosságú áruk - jelenti, amelyeket a katasztrófák vagy más súlyos balesetek enyhítésére a katasztrófa sújtotta lakosságnak térítésmentes átadás érdekében szállítanak.

"Személyes adatok" azonosított, vagy azonosítható természetes személyre vonatkozó bármely információ. A jelen Megállapodás alkalmazásában ezek: a családi és utónév, a születési idő, lakcím, foglalkozásra, szakképzettségre, munkahelyre, szükség esetén az egészségi állapotra vonatkozó adatok.

2. Cikk

A Megállapodás tárgya

(1) A Szerződő Felek segítséget nyújtanak egymásnak olyan katasztrófák, vagy egyéb súlyos balesetek esetén, amelyek következményeit a segítséget kérő Fél nem képes saját intézkedéseivel teljes körűen elhárítani. A jelen Megállapodás szabályozza a segítséget kérő Fél megkeresése alapján nyújtott önkéntes segítségnyújtás feltételeit és az együttműködés egyéb formáit.

(2) A Szerződő Felek együttműködnek olyan módszerek kifejlesztésében és feladatok szervezésében, amelyek elősegítik a katasztrófák vagy más súlyos balesetek megelőzését, a károk mérséklését és elhárítását.

3. Cikk

Az együttműködés és segítségnyújtás formái

(1) A jelen Megállapodás értelmében az együttműködés az alábbiakra terjed ki:

- 1) információk, tapasztalatok cseréje,
- 2) a Szerződő Felek képviselőinek részvétele oktatásokon, konferenciákon, szemináriumokon és munka-megbeszéléseken,
- 3) közösen szervezett oktatás,
- 4) közös kutatási programok, különös tekintettel a természeti környezetnek a katasztrófák és más súlyos balesetek általi veszélyeztetettsége értékelésére vonatkozó programokra,
- 5) tudományos, és műszaki információk cseréje, valamint közös tanulmányok készítése,
- 6) katasztrófák és súlyos balesetek okainak kivizsgálása,
- 7) a jelen Megállapodás által érintett fontosabb jogszabályok kölcsönös megküldése.

- (2) A Szerződő Felek információs rendszert dolgoznak ki az alábbiakra:
- 1) olyan katasztrófák vagy súlyos balesetek korai előrejelzésére, amelyek a területükön előfordulhatnak vagy hatással lehetnek a másik Szerződő Fél területére;
  - 2) más államok és nemzetközi szervezetek által igényelt segítség továbbítására és javaslatok a segítség nyújtásához.
- (3) A segítségnyújtás lehetséges módja:
- 1) a segítséget kérő Fél megkeresésében meghatározott, megfelelően felszerelt és mentési feladatokra szakosodott segélycsapatok vagy egyéni szakértők küldése;
  - 2) ingyenes segélyszállítmány az érintett lakosság számára, illetve a mentéshez szükséges segélyszállítmányok küldése;
  - 3) a segítséget kérő Fél kérésének megfelelő egyéb segítségnyújtás, különösen információk és tapasztalatok átadása.
- (4) A segélycsapatok és egyéni szakértők, valamint a felszerelés és a segélyszállítmány szállítása légi, szárazföldi, esetleg vízi úton történhet.

4. Cikk Illetékes hatóságok

(1) Segítség kérésére és segítség nyújtására, valamint a jelen Megállapodásban foglaltak végrehajtására a következő hatóságok (a továbbiakban: illetékes hatóságok) az illetékesek:

- a Lengyel Köztársaság részéről: a belügyi- és államigazgatási miniszter,
- a Magyar Köztársaság részéről: a Belügyminisztérium.

(2) A további kapcsolatfelvételre kijelölt szervezetekről, valamint a jelen Megállapodás végrehajtásában közreműködő egyéb illetékes hatóságokról az (1) bekezdésben hivatkozott központi szervek legkésőbb a jelen Megállapodás hatálybalépését követő 30 napon belül tájékoztatják egymást.

(3) A jelen Megállapodás végrehajtása érdekében az (1) és (2) bekezdésben hivatkozott illetékes hatóságok közvetlen kapcsolatba léphetnek egymással és a 3. Cikk (1) és (2) bekezdéseiben meghatározott témakörökben végrehajtási megállapodást köthetnek egymással. Ebből a célból kölcsönösen tájékoztatják egymást a kapcsolattartás pontos adatairól, különösen címükről és távközlési adataikról.

(4) A Szerződő Felek biztosítják az illetékes hatóságok és a kapcsolatfelvételre kijelölt szervezetek folyamatos működését. A Szerződő Felek az illetékes hatóságokban és a kapcsolatfelvételre kijelölt szervezetekben bekövetkezett változásról írásban, 30 napon belül értesítik egymást.

5. Cikk

Az együttműködés feltételei

(1) A 3. Cikk (1) bekezdésében rögzített együttműködés a Szerződő Felek hatályos jogszabályaival összhangban történik.

(2) A jelen Megállapodás 2. és 3. Cikkében foglalt együttműködés végrehajtása érdekében a Szerződő Felek területére tapasztalatcserére, közös rendezvényekre érkező képviselők tartózkodásával kapcsolatos valamennyi költségét a fogadó Szerződő Fél viseli. A fogadó Szerződő Fél területén a megjelölt helyre történő és a hazautazás költségeit a képviselőket küldő Szerződő Fél viseli.

(3) A Szerződő Felek a költségviselés módjáról a (2) bekezdésben foglaltaktól eltérően is megállapodhatnak.

6. Cikk

Segítség kérése

(1) Katasztrófák és más súlyos balesetek esetén a segítséget kérő Fél illetékes hatósága a segítség kéréséről szóló megkeresését írásban küldi meg a segítséget nyújtó Fél illetékes hatóságának. A megkeresésben mindenekelőtt meghatározza a káreseményt, annak helyét, idejét, a keletkezett károkat, az alkalmazott megelőző intézkedéseket, és megnevezi az igényelt segítség módját, mértékét.

(2) A segítséget nyújtó Fél illetékes hatósága a lehető legrövidebb időn belül dönt a segítségnyújtásról és tájékoztatja a segítséget kérő Felet az azonnali segítségnyújtás feltételeiről, annak mértékéről. A Szerződő Felek illetékes hatóságai ezt követően megállapodnak a segítségnyújtás részletes feltételeiről.

7. Cikk

Az államhatár átlépése és a tartózkodás szabályai

(1) A segítségnyújtás gyorsasága és hatékonysága érdekében a Szerződő Felek a határátlépési eljárás formáit a lehetséges legkisebb mértékre korlátozzák.

(2) A segélycsapatok tagjai és az egyéni szakértők sürgős esetben a segítséget kérő Fél államhatárát a forgalom számára megnyitott határátkelőhelyen, úti okmányok és tartózkodási engedély nélkül, fényképes szolgálati igazolvánnyal, vagy bármilyen, a személyazonosságot igazoló okmánnyal átléphetik és a segítséget kérő Fél területén tartózkodhatnak.

(3) A segélycsapat vezetőjének és az egyéni szakértőnek rendelkeznie kell a segítséget nyújtó Fél illetékes hatósága vagy erre felhatalmazott szerve által kiállított megbízólevéllel, amelyben feltüntetik a segélycsapat tagjait is. A megbízólevél mintapéldányát a jelen Megállapodás melléklete tartalmazza. Sürgős esetben a megbízólevél telefaxon is megküldhető.

(4) A segélycsapatok tagjai és az egyéni szakértők a segítségnyújtás ideje alatt kötelesek tiszteletben tartani a segítséget kérő Fél jogszabályait.

(5) A segélycsapatok tagjai jogosultak a segítséget kérő Fél területén egyenruha viselésére, amennyiben ez a segítséget nyújtó Fél területén a szokásos felszerelésükhöz tartozik. A Szerződő Felek nem korlátozzák a másik Szerződő Fél segélycsapatainak gépjárművein a megkülönböztető jelzések használatát.

(6) A Szerződő Felek az (1) - (5) bekezdésekben foglaltakat akkor is biztosítják, amikor az egyik Szerződő Fél tranzitállam. Az illetékes hatóságok időben értesítik egymást arról, hogy felmerül a tranzit szükségessége és megállapodnak a végrehajtás rendjében és módjában, valamint - amennyiben az szükséges - a segélycsapatok áthaladásához hivatalos kíséretet biztosítanak.

8. Cikk

Felszerelések és segélyszállítmányok átszállítása az államhatáron

- (1) A Szerződő Felek megkönnyítik a segítségnyújtás végrehajtásához szükséges felszerelés és segélyszállítmány átszállítását az államhatáron és mielőbbi eljuttatását a katasztrófa és más súlyos baleset helyszínére.
- (2) A segélycsapat vezetőjének a határátlépéskor a segítséget kérő Fél illetékes vámhatóságának jegyzéket kell átnyújtani a feladata ellátásához szükséges felszerelésekről és jegyzéket a segélyszállítmányként magukkal hozott javakról. A jegyzékek a megbízólevél részét képezik, amelyek mintapéldányait a jelen Megállapodás melléklete tartalmazza.
- (3) Ha a segélyszállítmány része kábítószer és pszichotrop anyagot tartalmazó gyógyszerkészítmény, azokról külön tételes jegyzéket kell készíteni. A jegyzéket az ENSZ Nemzetközi Kábítószer Ellenőrző Szerve által nyilvántartott nemzeti hatóságnak meg kell küldeni. A két Szerződő Fél hatóságai az ENSZ Egészségügyi Világszervezete vonatkozó ajánlása szerint járnak el és közvetlenül tájékoztatják egymást a kivitt kábítószer és pszichotrop anyagot tartalmazó gyógyszerkészítményekről; katasztrófa-helyzetből adódó akadályoztatás esetén az ENSZ Nemzetközi Kábítószer Ellenőrző Szervét tájékoztatják.
- (4) A segítségnyújtás során a segélycsapatok a személyes útiholmin kívül csak a felszerelést és a segélyszállítmányokat hozhatják be és vihetik ki.
- (5) Az államhatáron keresztül szállított felszerelésekre és a segélyszállítmányokra nem érvényesek az áruforgalomra vonatkozó tilalmak és korlátozások. Segélyszállítmányként azonban csak érvényes szavatossági idejű készítmények vehetők igénybe. A segélyszállítmányok és felszerelések - a rendeltetésszerű felhasználás igazolása esetén - mentesek a vám, az adók és a kivitel és behozatal esetén alkalmazott valamennyi egyéb pénzügyi teher, valamint a vámbiztosíték megfizetése alól.
- (6) A segélycsapatok által használt, a segélyszállítmányokat szállító egyéb gépjárművek esetében a Szerződő Felek nem követelik meg a nemzetközi közúti szállítási engedélyeket, és mentesek a gépjárműveket terhelő fizetési kötelezettség alól, kivéve a gépjárművek kötelező biztosítását.

(7) A fél nem használt segélyszállítmányt, illetve azt a felszerelést, amely nem semmisült meg vagy nem került felhasználásra, legkésőbb a segítségnyújtást követő 30 napon belül vissza kell szállítani a segítséget nyújtó Fél területére.

(8) Amennyiben a felszerelési tárgyak a segítséget kérő Fél területén segélyszállítmányként maradnak vissza, akkor ezt a tényt, a visszamaradt tárgyak mennyiségének, fajtájának, feltalálási helyének megjelölésével, haladéktalanul be kell jelenteni a segítséget kérő Fél vámhatóságának, s ezzel egyidejűleg a segítséget kérő Fél illetékes hatóságát is tájékoztatni kell. A segítséget kérő Fél területén így visszamaradt felszerelési tárgyak tekintetében a segítséget kérő Fél hatályos jogszabályai az irányadóak.

(9) Amennyiben a segítségnyújtás keretében a segítséget kérő Fél területére gyógyszerkészítményeket is átszállítanak, az alábbi szabályokat kell alkalmazni:

1) az (5) és (7)-(8) bekezdés rendelkezéseit megfelelően alkalmazni kell a kábítószer és pszichotrop anyagot tartalmazó gyógyszerkészítmények esetében is;

2) ezeket a készítményeket csak sürgős orvosi szükséglet szerinti mennyiségben vihetik magukkal a segélycsapatok és csak szakképzett egészségügyi személyzet alkalmazhatja a segítséget nyújtó Fél vonatkozó egészségügyi előírásai szerint;

3) a felhasználásra került kábítószer és pszichotrop anyagot tartalmazó gyógyszerkészítmények esetében a segítséget kérő Fél vámhatóságának be kell mutatni a felhasználást igazoló dokumentumot, melyet a segélycsapatok orvos tagja írt alá és amit a segítséget kérő Fél illetékes hatóságának képviselője igazolt;

4) ezen készítmények behozatalát, illetve kivitelét a Szerződő Felek nem tekintik a kábítószerekről és a pszichotrop anyagokról szóló, a Szerződő Feleket kötelező nemzetközi szerződések szerinti áruk behozatalának és kivitelének.

(10) A segítséget kérő Fél területére tilos a fegyverek, lőszer és robbanóanyagok behozatala a segítségnyújtáshoz szükséges ipari robbanóanyagok kivételével.

(11) A segítséget kérő Fél jogszabályai szerint erre illetékes hatóságok ellenőrizhetik az (5)-(9) bekezdésben említett felszerelések és anyagok felhasználását és tárolását.

(12) A jelen Cikk rendelkezéseit megfelelően alkalmazni kell abban az esetben is, ha az egyik Szerződő Fél tranzitállam.

(13) A segítséget kérő Fél lehetővé teszi a felszerelések vegyi és sugármentesítését, fertőtlenítését. Abban az esetben, ha ezt nem lehet elvégezni, akkor a felszerelést a segítséget kérő Fél területén hagyják.

9. Cikk

Légi járművek alkalmazása

(1) A Szerződő Felek a jelen Megállapodás végrehajtása céljából engedélyezhetik a másik Szerződő Fél légi járműveinek használatát és átrepülését, valamint azoknak a saját felségterületén, belföldi nemzetközi repülőterek és leszállóhelyek, valamint elfogadott légifolyosók igénybevétele nélkül le-, és felszállását a jelen Megállapodás 7. és 8. Cikkében foglalt rendelkezések értelemszerű alkalmazásával.

(2) A segítséget nyújtó Fél köteles a segítséget kérő Felet vagy a tranzitállamot a tervezett légi jármű használatról értesíteni. Az értesítésben meg kell határozni:

- a légi jármű típusát;
- az államot ahol a légi járművet bejegyezték és a légi jármű lajstromjelét;
- a légi jármű személyzetének, az utasok és a segélycsapat tagjainak nevét;
- a légi jármű fedélzetén lévő felszerelést és segélyszállítmányokat,
- a felszállás időpontját, a repülési időt, az útvonalat és az úticélt.

(3) Amennyiben a Szerződő Felek az (1) bekezdésben megjelölt engedélyben eltérően nem rendelkeznek, a segítségnyújtás idejére a Szerződő Felek területén érvényes légi forgalmi szabályok az irányadóak, különös tekintettel a légi járatok közlekedés-irányításában illetékes szervei számára nyújtandó értesítési kötelezettségre.

(4) A segítségnyújtással kapcsolatos légi jármű használatra a Chicagóban, 1944. december 7-én aláírt, Nemzetközi Polgári Légi Közlekedésről szóló Egyezmény 12. Függelékének rendelkezései vonatkoznak.

10. Cikk

A segítségnyújtás összehangolása és irányítása

(1) A segítséget kérő Fél területén a mentési munkálatokat, a katasztrófák és más súlyos balesetek következményeinek felszámolását, valamint az érintett lakosságnak nyújtandó segítséget azon szervezetek és személyek irányítják és koordinálják, amelyek ezen Szerződő Fél jogszabályai alapján erre illetékesek.

(2) A segítséget kérő Fél illetékes hatóságai támogatást nyújtanak a segítséget nyújtó Fél segélycsapatainak és az egyéni szakértőknek feladataik ellátásához; tájékoztatják a segélycsapatok vezetőit a katasztrófa és más súlyos baleset helyszínén a helyzet alakulásáról; az irányításra kijelölt szervezet képviselője meghatározza a tevékenység rendjét és ha szükséges ellátja ezeket a segélycsapatokat tolmácsokkal, valamint egyéb szükséges szolgáltatásokkal, eszközökkel.

(3) A segítséget nyújtó Fél segélycsapatai számára utasítást kizárólag a segélycsapat vezetőjén keresztül lehet adni.

(4) A segítséget kérő Fél gondoskodik a segélycsapatok biztonságáról.

(5) A segítséget kérő Fél biztosítja a segélyszállítmányok akadálytalan fogadását és gondoskodik arról, hogy az kizárólag az érintett népesség között, ingyenes elosztásra kerüljön.

11. Cikk

A segítségnyújtás költségei

(1) A segítségnyújtás költségeit - amennyiben a Szerződő Felek illetékes hatóságai másként nem állapodnak meg - figyelemmel a jelen Megállapodás rendelkezéseire is, a segítséget nyújtó Fél viseli.

(2) A segítséget kérő Fél területén végrehajtott mentési feladatok során a segítséget kérő Fél biztosítja az ingyenes, halaszthatatlan orvosi ellátást, étkezést és szállást, valamint az alapvető szükségleti cikkeket, amennyiben a segélycsapatok saját készletei elfogytak. Csoportok esetében legalább 72 órás működéshez szükséges felszereléssel kell rendelkeznie a segélycsapatoknak.

(3) A segítséget nyújtó Fél mentesül légi járműve átrepülése, leszállása, várakozása, felszállása és a számára nyújtott navigációs szolgáltatások után járó díjak, valamint az ideiglenes határátkelőhely megnyitása költségeinek megfizetése alól.

(4) A Szerződő Felek illetékes hatóságai a segítségnyújtást biztosító légi járművek alkalmazása esetén a légi jármű üzemanyag-ellátására és karbantartási szolgáltatásaira vonatkozó költségtérítésről a segítségnyújtás megkezdése előtt, minden egyes esetben külön megállapodhatnak.

12. Cikk Kártérítés

(1) A Szerződő Felek kölcsönösen lemondanak egymással szemben minden őket megillető kártérítési igényről olyan vagyoni kár esetében, beleértve a környezetben bekövetkező kárt is, amelyet a jelen Megállapodás végrehajtásával összefüggő megbízatása teljesítése közben a segélycsapat valamely tagja vagy egyéni szakértője okozott.

(2) A Szerződő Felek kölcsönösen lemondanak egymással szemben minden olyan kártérítési igényről, amely a segélycsapat tagjának vagy egyéni szakértőjének testi sérüléséből, egészségkárosodásából vagy halálából adódik; ha az a jelen Megállapodás feladatainak végrehajtása során, azzal összefüggésben következett be.

(3) A (2) bekezdésben említett, a testi sérülést, egészségkárosodást szenvedett, illetve elhunyt, kártérítésre jogosult személyek, illetve családtagjaik a sérelmet szenvedett személy államának hatályos jogszabályi rendelkezései szerint jogosultak kártérítésre.

(4) Abban az esetben, ha a segítséget nyújtó Fél segélycsapatának tagja vagy egyéni szakértője a jelen Megállapodás végrehajtásával összefüggő feladata végzése közben a segítséget kérő Fél területén harmadik személy sérelmére kárt okoz, úgy az okozott károkért a segítséget kérő Fél felel, a saját segélycsapata által okozott károkra vonatkozó nemzeti jogszabályai szerint.

(5) Az (1)-(4) bekezdés rendelkezései nem alkalmazhatók abban az esetben, ha a kárt szándékosan vagy súlyos gondatlansággal (*culpa lata*) okozták.

(6) A 4. Cikk (1) és (2) megkezdésében hivatkozott hatóságok kötelesek a kártérítési igények elbírálásának megkönnyítése érdekében együttműködni. Ebből a célból kicserélik a károkozás körülményeire vonatkozó valamennyi rendelkezésükre álló információt.

(7) A Szerződő Felek a jelen Cikk rendelkezéseit megfelelően alkalmazzák arra az esetre, ha bármelyik Szerződő Fél tranzitállam.

(8) Az (1)-(7) bekezdésben meghatározott kártérítési felelősség a segélycsapatok és egyéni szakértők által okozott azon károk tekintetében áll fenn, amelyet a segítséget kérő Fél területére történő belépés pillanatától az annak elhagyásáig terjedő időszakban okoztak.

13. Cikk Távközlési kapcsolat

A Szerződő Feleknek a 4. Cikk (1) és (2) bekezdésében hivatkozott illetékes hatóságai mindent megtesznek annak érdekében hogy biztosítsák az egymás közötti, az illetékes hatóságok és a segélycsapatok közötti távközlési kapcsolatot, valamint a segélycsapatok egymás közötti és a segélycsapatok és vezetőik közötti távközlési kapcsolatot.

14. Cikk A személyes adatok védelme

(1) Abban az esetben, ha a Szerződő Felek illetékes hatóságai a jelen Megállapodás alapján személyes adatokat adnak át, az alábbi rendelkezéseket kell alkalmazni.

(2) A Szerződő Felek illetékes hatóságai (a továbbiakban: "átadó hatóság", illetve "átvevő hatóság") - kérelemre - a jelen Megállapodásban foglaltak végrehajtása céljából a másik Szerződő Fél illetékes hatóságának személyes adatokat adhatnak át. Az átvett adatokat kizárólag az átvevő hatóság és csak a jelen Megállapodásban meghatározott, illetve a kérelemben szereplő célra használhatja fel. Az átvevő hatóság az adatokat a megjelölt céltól eltérő célra csak az átadó hatóság hozzájárulásával használhatja fel.

(3) Az átadott személyes adatokat az átvevő hatóság kizárólag a jelen Megállapodás végrehajtásában közreműködő és a személyes adatok kezelésére jogosult szervezetnek továbbíthatja. Más szervezetnek az adatok csak az átadó hatóság előzetes hozzájárulásával adhatók át. Az átvett adatok nyilvánosságra nem hozhatók.

(4) Az átadott adatok helyességéért és pontosságáért az adatot átadó hatóság tartozik felelősséggel. Ha az adatokat az átadó hatóság utóbb helyesbíti vagy törli, erről az átvevő hatóságot haladéktalanul tájékoztatni kell, aki az általa kezelt adatokban a jelzett változtatást haladéktalanul köteles átvezetni.

(5) A jelen Megállapodás alapján a személyes adatokat kezelő hatóságok kötelesek - kérelmére - tájékoztatni az érintettet az általuk kezelt adatokról, az adatkezelés céljáról és jogalapjáról valamint arról, hogy azt kinek és milyen célból továbbították. Mind az adatátvevő, mind az adatátadó hatóság köteles - az érintett kérelmére - az általa kezelt helytelen adatot helyesbíteni, illetőleg a jogellenesen kezelt adatot törölni. A helyesbítésről vagy törlésről a másik adatkezelő hatóságot haladéktalanul tájékoztatni kell.

(6) Az érintett (5) bekezdés szerinti jogának gyakorlása csak akkor tagadható meg, ha az adatátadó hatóság államának joga azt lehetővé teszi. Az adatátadó hatóság köteles tájékoztatni az átvevő hatóságot a saját joga szerinti korlátozásokról. Az adatkezelő köteles az érintettel a tájékoztatás megtagadásának indokát közölni, kivéve ha az adatátadó joga az indokolás mellőzését lehetővé teszi. Erről az adatátadásakor az adatátvevőt tájékoztatni kell.

(7) Az átvett adatokat törölni kell, ha az átvételkor megjelölt felhasználási cél megszűnt, az adatkezelést lehetővé tevő, az átadó hatóság államának joga szerinti határidő lejárt, vagy az adat törlését az adatátadó hatóság kéri.

(8) A Szerződő Feleknek biztosítaniuk kell, hogy az érintett az adatvédelemmel kapcsolatos jogai megsértése esetén az adatkezeléssel érintett Szerződő Fél joga szerint független bírósághoz fordulhasson, illetőleg kártérítési igénnyel élhessen.

(9) A jelen Megállapodás alapján a személyes adatokat kezelő hatóságok az adatátadásról és adatátvételtől nyilvántartást vezetnek, amely tartalmazza az átadó, illetőleg az átvevő szerv és személy nevét és az átvétel (átadás) tényét.

(10) Az adatokat átadó és átvevő hatóságok kötelesek megtenni a szükséges szervezési és technikai intézkedéseket a személyes adatok hatékony védelmének biztosítására az illetéktelen hozzáférés, megváltoztatás, megsemmisítés és nyilvánosságra hozatal ellen.

15. Cikk

A segítségnyújtás felügyelete és értékelése

(1) A segítségnyújtás befejezését követően a segítséget nyújtó Fél illetékes hatósága a segítséget kérő Fél illetékes hatósága részére írásos beszámolót készít a segítségnyújtásról.

(2) A segítséget kérő Fél illetékes hatósága a segítséget nyújtó Fél illetékes hatósága részére értékelést készít, mely tartalmazza a helyzet leírását, a segítségnyújtás formáját és mértékét, valamint a végrehajtott akciók eredményét.

(3) A Szerződő Felek illetékes hatóságai rendszeres időközönként értékelhetik a jelen Megállapodás végrehajtásának tapasztalatait, az együttműködés eredményeit.

16. Cikk A viták rendezése

A jelen Megállapodás értelmezéséből vagy alkalmazásából eredő vitákat a Szerződő Felek illetékes hatóságai tárgyalások útján, ennek eredménytelensége esetén diplomáciai úton rendezik.

17. Cikk Más nemzetközi szerződésekhez való viszony

A jelen Megállapodás nem érinti a Szerződő Felek által kötött egyéb nemzetközi szerződéseket és az ezekből eredő, a Szerződő Feleket megillető jogokat és kötelezettségeket.

18. Cikk A Megállapodás módosítása

A jelen Megállapodás melléklete a 4. Cikk (1) bekezdésében szereplő illetékes hatóságok megállapodásával módosítható.

19. Cikk Záró rendelkezések

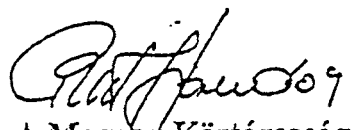
(1) A jelen Megállapodás megerősítésre szorul és a megerősítésről szóló okiratok kicserélését követő 30. napon lép hatályba. A megerősítésről szóló okiratok kicserélésére Budapesten kerül sor.

(2) A jelen Megállapodás határozatlan időre kötött. A Szerződő Felek bármelyike a jelen Megállapodást írásban, diplomáciai úton küldött értesítésben felmondhatja. Ebben az esetben a jelen Megállapodás a felmondásról szóló jegyzéknek a másik Szerződő Fél által történt kézhezvételét követő hat hónap elteltével hatályát veszti.

A jelen Megállapodás Varsóban, 2000. április hó ...6... napján készült, két eredeti példányban, lengyel és magyar nyelven, mindkét nyelvű szöveg egyaránt hiteles.

A Lengyel Köztársaság
részéről

Marek Biernacki

A Magyar Köztársaság
részéről

Melléklet

a Lengyel Köztársaság
és
a Magyar Köztársaság
között

a katasztrófák és más súlyos balesetek megelőzése és azok következményeinek
felszámolása érdekében történő együttműködésről és kölcsönös
segítségnyújtásról szóló Megállapodáshoz

Minta!

Zaświadczenie*)
Megbízólevél *)

.....
Nazwa organu wystawiającego
A kiállító hatóság megnevezése ***)

.....
Miejsce i data wystawienia
A kiállítás helye és időpontja

Niniejszym zaświadcza się, że Pan /Pani**) .....
..... jest kierownikiem polskiej /
węgierskiej**) grupy ratowniczej / specjalistą indywidualnym**), który / która**) ma
wziąć udział w działaniach ratowniczych na
terytorium.....

A jelen okiratban tanúsítjuk, hogy .....úr/úrhölgy**) a
..... területén végrehajtandó segítségnyújtásban
résztvevő lengyel/magyar**) segélycsapat vezetője**/egyéni szakértője**).

Niniejsze zaświadczenie, na podstawie Umowy między Rzeczpospolitą Polską
a Republiką Węgierską o współpracy i wzajemnej pomocy w dziedzinie zapobiegania
katastrofom, klęskom żywiołowym i innym poważnym wypadkom oraz usuwania ich
następstw, sporządzonej w Warszawie dnia 6 kwietnia 2000 r., upoważnia
grupę ratowniczą do:

A Lengyel Köztársaság és a Magyar Köztársaság között létrejött, a katasztrófák és más súlyos balesetek megelőzése és azok következményeinek feiszámolása érdekében történő együttműködésről és kölcsönös segítségnyújtásról szóló, Varsóban, 2000. április hó 6 napján aláirt Megállapodás értelmében a jelen okirat alapján a segélycsapat:

- przekroczenia granicy państwowej i pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej / Republiki Węgierskiej**),
- átlépheti az államhatárt és tartózkodhat a Lengyel Köztársaság/Magyar Köztársaság**) területén,

- przejazdu przez terytorium Rzeczypospolitej Polskiej / Republiki Węgierskiej**).
- átutazhat a Lengyel Köztársaság / Magyar Köztársaság**) területén.

W skład polskiej / węgierskiej **) grupy ratowniczej wchodzi ..... osób.
A lengyel/magyar **) segélycsapat ..... személyből áll.

Członkami grupy ratowniczej są:
A segélycsapat tagjai a következők:

- 1).....
- 2) .....
- 3) .....

.....
podpis upoważnionego przedstawiciela organu wystawiającego
a kiállító hatóság illetékes képviselőjének aláírása***)

- *) Zaświadczenie należy wypełniać w języku polskim lub węgierskim.
A megbízólevelet lengyel vagy magyar nyelven kell kitölteni!
- **) Niepotrzebne skreślić.
A nem kívánt rész törörendő!
- ***) Zaświadczenie podpisuje upoważniony przedstawiciel organu określonego w artykule 4 ustępach 1 i 2 umowy.
A Megállapodás 4. Cikk (1) vagy (2) bekezdésében meghatározott hatóság kijelölt képviselője írja alá a Megbízólevelet!

Minta!

Jegyzék *)

a felszerelések behozatalára, kivitelére és átszállítására

- 1) A segélycsapat felszerelése az alábbiakat tartalmazza:

A felszerelés elemeinek megnevezése	Típus	Mennyiség

1)

..

..

- 2) Célország:

- 3) Tranzit esetén az érintett országok megnevezése:

.....
az engedélyezés helye és időpontja.....
az engedélyező illetékes hatóság
képviselőjének aláírása**)

*) A jegyzéket lengyel vagy magyar nyelven, két példányban kell elkészíteni!

**) Engedélyező hatósággént a megbízólevélben szereplő Megállapodás 4. Cikkének (1) vagy (2) bekezdésében meghatározott hatóság kijelölt képviselője írja alá az okiratot

Megjegyzés: A segítséget kérő Fél területén segélyszállítmányként visszamaradt felszerelést záradékként fel kell tüntetni a jegyzéken! (Megállapodás 8. Cikk (7)-(8) bekezdése)

Minta!

Jegyzék *)

a segélyszállítmányok behozatalára, kivitelére és átszállítására .

- 1) A segélyszállítmány az alábbiakat tartalmazza:

A segélyszállítmány elemeinek Mennyiség megnevezése	Típus
1)	
..	
..	

- 2) Célország:

- 3) Tranzit esetén az érintett országok megnevezése:

.....
az engedélyezés helye és időpontja.....
az engedélyező illetékes hatóság
képviselőjének aláírása**)

*) A jegyzéket lengyel vagy magyar nyelven, két példányban kell elkészíteni!

**) Engedélyező hatóságként a megbízólevélben szereplő Megállapodás 4. Cikkének (1) vagy (2) bekezdésében meghatározott hatóság kijelölt képviselője írja alá az okiratot!

Megjegyzés: A segélyszállítmány azon fel nem használt részét, amelyet a segítséget nyújtó Fél területére visszaszállítanak, záradékként fel kell tüntetni a jegyzéken!

Po zaznajomieniu się z powyższą umową, w imieniu Rzeczypospolitej Polskiej oświadczam, że:

- została ona uznana za słuszną zarówno w całości, jak i każde z postanowień w niej zawartych,
- jest przyjęta, ratyfikowana i potwierdzona,
- będzie niezmiennie zachowywana.

Na dowód czego wydany został akt niniejszy, opatrzony pieczęcią Rzeczypospolitej Polskiej.

Dano w Warszawie dnia 5 maja 2003 r.

Prezes Rady Ministrów: *L. Miller*

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej: *A. Kwaśniewski*
L.S.